

Politika zaštite djece

1. Uvod

NVO SISTEM obezbjeđuje bezbjedno, podržavajuće i nediskriminatorno okruženje za djecu sa kojom dolazi u kontakt kroz sklonište, savjetovalište, projekte, terenske i digitalne aktivnosti i partnerstva. Organizacija ima nultu toleranciju prema nasilju, zlostavljanju, zanemarivanju i eksploataciji djece. Svaka zabrinutost shvata se ozbiljno i zahtijeva odgovorno postupanje.

2. Cilj politike

Politika utvrđuje pravila ponašanja, prevencije i postupanja radi zaštite bezbjednosti, dostojanstva, privatnosti i dobrobiti djece. Svim angažovanim licima daje jasne obaveze za prepoznavanje rizika, prijavljivanje i pružanje podrške.

3. Područje primjene

Politika je obavezujuća za zaposlene, rukovodstvo i članove organa upravljanja, volontere, praktikante, stručnjake, konsultante, partnere, dobavljače i posjetioce koji u okviru rada NVO SISTEM imaju direktan ili indirektan kontakt sa djecom ili njihovim podacima. Primjenjuje se u prostorijama organizacije, skloništu, školama, na terenu, tokom prevoza i putovanja i u online radu.

4. Definicija djeteta

Dijete je svako lice mlađe od 18 godina. Posebna pažnja posvećuje se djeci žrtvama ili svjedocima nasilja, djeci sa invaliditetom i djeci izloženoj siromaštvu, diskriminaciji, jezičkim barijerama ili drugim okolnostima povećanog rizika.

5. Osnovni principi

Rad se zasniva na najboljem interesu djeteta, nediskriminaciji, poštovanju dostojanstva, sprečavanju štete i pravu djeteta da bude saslušano u skladu sa uzrastom i zrelošću. Informacije su povjerljive i dijele se samo radi zaštite ili ispunjavanja zakonske obaveze. Djetetu se ne obećava apsolutna tajnost. Prijave podnijete u dobroj vjeri zaštićene su od odmazde.

6. Oblici nasilja i zlostavljanja

Rizici obuhvataju fizičko, psihološko i seksualno nasilje, zanemarivanje, eksploataciju, vršnjačko i digitalno nasilje, diskriminaciju, prijetnje, ucjene, neprikladnu komunikaciju i neovlašćeno dijeljenje podataka ili snimaka. Štetu mogu izazvati i neadekvatan nadzor i drugi organizacioni propusti.

7. Kodeks ponašanja

Sva angažovana lica postupaju profesionalno, koriste primjeren jezik i poštuju lične i fizičke granice djeteta. Kontakt mora imati opravdanu profesionalnu svrhu. Individualni razgovori održavaju se u bezbjednom prostoru koji čuva privatnost, uz znanje tima i odgovarajuće zaštitne mjere. Svaka sumnja na ugrožavanje djeteta prijavljuje se odmah.

8. Zabranjeno ponašanje

Zabranjeni su fizičko kažnjavanje, ponižavanje, zastrašivanje, izolovanje radi kazne, seksualni kontakt i seksualizovano ponašanje, pripremanje djeteta za zlostavljanje, iskorišćavanje i stvaranje neprimjerene emocionalne zavisnosti. Zabranjeno je uslovljavati pomoć ličnom ili seksualnom koristi, tražiti opasne tajne i izrađivati, posjedovati ili dijeliti sadržaj seksualnog zlostavljanja djece.

9. Rad sa djecom u projektima i uslugama

Prije aktivnosti obezbjeđuju se siguran prostor, odgovarajući nadzor, dovoljan broj odraslih i prilagođavanje individualnim potrebama. Djeci se razumljivo objašnjavaju pravila i način traženja pomoći. Saglasnost roditelja ili staratelja pribavlja se kada je potrebna, uz uvažavanje pristanka djeteta. Kontakt sa roditeljem ne smije ugroziti dijete niti odložiti hitnu zaštitu.

U skloništu se štite tajna adresa i identitet korisnika. Prijem, posjete, preuzimanje djeteta, izlazak i prevoz organizuju se prema procjeni rizika, individualnom planu i odlukama nadležnih organa. Djetetu se omogućava povjerljiv razgovor sa stručnim licem.

10. Online bezbjednost

Komunikacija se vodi preko odobrenih službenih kanala i vezana je za konkretnu uslugu ili aktivnost. Zabranjeni su neprimjeren privatni kontakt, nestajuće poruke i dijeljenje osjetljivih podataka u javnim grupama. Online sesije ne snimaju se bez opravdane svrhe i odgovarajuće saglasnosti. Digitalni dokazi ne proslijeđuju se nekontrolisano niti se preuzima nezakonit sadržaj.

11. Fotografije i medijsko predstavljanje

Fotografisanje i korišćenje izjava zahtijevaju jasnu svrhu, procjenu rizika, odgovarajuću saglasnost i pristanak djeteta. Odbijanje ne utiče na pravo na podršku. Za javno predstavljanje djece žrtava nasilja i korisnika skloništa koriste se anonimizovani materijali, bez prepoznatljivog lica, glasa ili drugih obilježja. Saglasnost ne opravdava objavu koja ugrožava dijete ili otkriva lokaciju skloništa.

12. Prijavljivanje sumnje ili incidenta

Svako je dužan da odmah prijavi sumnju, saznanje, neprikladno ponašanje ili povredu politike odgovornom licu za zaštitu djece. Dokaz nije uslov za prijavu. Prijava može biti usmena ili pisana; službena bilješka sastavlja se čim je bezbjedno, najkasnije u roku od 24 sata. Dijete može prijaviti zabrinutost bez pisanog obrasca.

Ako se prijava odnosi na odgovorno lice, podnosi se direktorici; ako se odnosi na direktoricu, ovlašćenom članu organa upravljanja. Direktna prijava nadležnim organima uvijek je moguća. Interna prijava ili odobrenje ne smiju odložiti zakonski obavezno ili hitno prijavljivanje.

13. Postupanje po prijavi

Prvo se procjenjuje neposredna opasnost i obezbjeđuje zaštita djeteta. U hitnoj situaciji pozivaju se 112 ili policija na 122 i, prema potrebi, zdravstvena služba. Nadležni centar za socijalni rad, policija ili tužilaštvo obavještavaju se bez odlaganja kada postoji zakonska obaveza. Saglasnost roditelja nije uslov za obaveznu prijavu.

Dijete se sluša mirno, bez okrivljavanja, sugestivnih pitanja i ponovljenog ispitivanja. Bilježe se njegove riječi, činjenice i preduzete mjere. Osoblje ne vodi samostalnu istragu i ne suočava dijete sa navodnim počinioce. Informacije se ograničavaju na lica koja moraju postupati.

Odgovorno lice koordinira stručnu podršku, upućivanje i praćenje zaštitnih mjera. Ako se navod odnosi na angažovano lice, odmah se razmatra privremeno ograničenje kontakta sa djecom, bez prejudiciranja krivice i uz poštovanje zakona.

14. Zaštita ličnih podataka

Prikupljaju se samo podaci nužni za zaštitu i pružanje usluge. Dokumentacija se čuva zaključana ili u zaštićenoj elektronskoj evidenciji sa ograničenim pristupom. Osjetljivi podaci ne šalju se preko privatnih naloga i nezaštićenih uređaja. Rokovi čuvanja i bezbjedno uništavanje uređuju se internim pravilima, u skladu sa važećim propisima. Svaki gubitak ili neovlašćeno otkrivanje odmah se prijavljuje rukovodstvu.

15. Izbor i angažovanje lica koja rade sa djecom

Prije samostalnog rada provjeravaju se identitet, kvalifikacije, reference i podobnost za rad sa djecom, uključujući zakonom dopuštene provjere. Angažovana lica upoznaju se sa politikom i kodeksom ponašanja, potvrđuju prihvatanje u kadrovskoj evidenciji i prolaze uvodno informisanje. Rad se prati kroz nadzor i stručnu superviziju.

16. Odgovorno lice za zaštitu djece

NVO SISTEM posebnom odlukom imenuje odgovorno i zamjensko lice. Odgovorno lice prima i evidentira prijave, koordinira procjenu hitnosti, upućivanje i podršku, prati primjenu politike i predlaže poboljšanja. Ne zamjenjuje nadležne institucije. Imena i službeni kontakti dostupni su osoblju, djeci i roditeljima kroz interni registar i razumljivo obavještenje.

Organizacioni kontakt: info@nvosistem.me. E-mail ne zamjenjuje pozivanje hitnih službi.

17. Obuka i informisanje

Svi koji rade sa djecom upoznaju se sa pravilima zaštite prije samostalnog rada. Organizacija obezbjeđuje uvodnu obuku, najmanje godišnje osvježavanje znanja i dodatno informisanje nakon izmjena politike ili ozbiljnog incidenta. Djeci se pravila i kanali prijave objašnjavaju na pristupačan način.

18. Partneri i spoljni saradnici

Partneri i spoljni saradnici obavezni su da poštuju ovu ili odgovarajuću politiku koja pruža najmanje isti nivo zaštite. Ugovorima se uređuju pravila ponašanja, prijavljivanje incidenata, zaštita podataka i odgovornost za mjere zaštite. NVO SISTEM može obustaviti saradnju kada rizik za djecu nije otklonjen.

19. Odgovornost i posljedice kršenja

Svako kršenje razmatra se ozbiljno. U zavisnosti od težine i pravnog osnova, mjere mogu uključiti dodatnu obuku, pojačan nadzor, ograničenje dužnosti, udaljenje iz kontakta sa djecom, disciplinski postupak ili raskid angažmana. Kada je propisano, slučaj se prijavljuje nadležnim organima. Zaštitne mjere ne znače unaprijed utvrđenu krivicu.

20. Prevencija i procjena rizika

Prije aktivnosti procjenjuju se prostor, uzrast i broj djece, broj i uloge odraslih, individualne potrebe, prevoz, putovanja, online rad, fotografisanje i kontakt sa drugim licima. Za sklonište se posebno procjenjuju pristup počinioca i rizik od otkrivanja lokacije. Određuju se zaštitne mjere i odgovorna lica. Aktivnost se odlaže ili obustavlja ako se visok rizik ne može dovoljno smanjiti.

21. Praćenje i revizija politike

Primjena se prati tokom rada, a najmanje jednom godišnje razmatraju se obuke, prijave i potrebne korektivne mjere, bez nepotrebnog otkrivanja identiteta djece. Politika se preispituje najmanje svake dvije godine i ranije nakon ozbiljnog incidenta, novih rizika, izmjene propisa ili relevantnog zahtjeva donatora. Izmjene odobrava organ ili lice ovlašćeno Statutom.

22. Završne odredbe

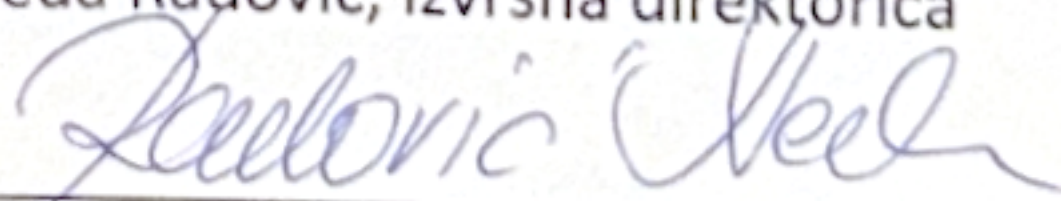
Politika se primjenjuje u skladu sa Konvencijom UN o pravima djeteta i važećim propisima Crne Gore iz oblasti porodičnih odnosa, socijalne i dječje zaštite, zaštite od nasilja u porodici i nasilja nad ženama, krivičnopravne zaštite i zaštite podataka o ličnosti. Dopunjuje operativne procedure NVO SISTEM i ne zamjenjuje postupanje nadležnih organa.

Ova verzija zamjenjuje prethodnu verziju politike danom usvajanja od strane nadležnog organa ili ovlašćenog lica, u skladu sa Statutom. Sva lica na koja se odnosi dužna su da je poštuju i primjenjuju.

Datum usvajanja: 01.08.2026.godine

Za NVO SISTEM
Neda Radović, izvršna direktorica

Potpis i pečat